

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 47/13
Luksemburg, 16 kwietnia 2013 r.

Wyrok w sprawie C-274/11 i C-295/11
Hiszpania i Włochy przeciwko Radzie

Trybunał oddalił skargi Hiszpanii i Włoch na decyzję Rady upoważniającą do podjęcia wzmocnionej współpracy w dziedzinie jednolitego patentu

Zważywszy na niemożność przyjęcia przez państwa członkowskie systemu wspólnego dla całej Unii w rozsądnym terminie, zaskarżona decyzja przyczynia się do postępu procesu integracji europejskiej

Celem wzmocnionej współpracy jest sprzyjanie realizacji celów Unii, ochrona jej interesów oraz wzmocnienie procesu jej integracji. Decyzję upoważniającą do podjęcia wzmocnionej współpracy Rada przyjmuje w ostateczności, jeżeli ustali, że cele takiej współpracy nie mogą zostać osiągnięte w rozsądnym terminie przez Unię jako całość. Jest ona przyjmowana przez Radę na wniosek Komisji i po uzyskaniu zgody Parlamentu.

Decyzją przyjętą w 2011 r.¹ Rada zezwoliła na podjęcie przez 25 państw członkowskich (z 27 państw Unii) wzmocnionej współpracy mającej na celu stworzenie jednolitego systemu ochrony patentowej, ponieważ Hiszpania i Włochy odmówiły udziału w tym projekcie. Współpraca ta ma także na celu wprowadzenie scentralizowanych na poziomie Unii systemów zezwoleń, koordynacji i nadzoru.

Hiszpania i Włochy wniosły do Trybunału Sprawiedliwości o stwierdzenie nieważności decyzji Rady², podnosząc, że jest ona nieważna z wielu przyczyn.

Trybunał zauważył na wstępie, że Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) upoważnia Unię do tworzenia w ramach rynku wewnętrznego europejskich praw własności intelektualnej. Ponadto kompetencja do przyjmowania systemów językowych w zakresie tych praw jest ściśle związana z kompetencją do ich ustanowienia. W konsekwencji owe kompetencje, które mieszczą się w zakresie funkcjonowania rynku wewnętrznego, przynależą do dziedziny kompetencji dzielonych między Unię a państwa członkowskie. Niewyłączny charakter tych kompetencji sprawia, że Rada jest właściwa do zezwolenia na podjęcie tej wzmocnionej współpracy.

W swych skargach Hiszpania i Włochy zarzucają Radzie, że upoważniając do podjęcia wzmocnionej współpracy, obeszła wymóg jednomyślności i uniknęła sprzeciwu tych dwóch państw wobec wniosku Komisji dotyczącego systemu językowego jednolitego patentu. Rozpatrując ten argument, Trybunał podkreślił, że nic nie stoi na przeszkodzie, by państwa członkowskie podjęły wzmocnioną współpracę w ramach kompetencji Unii, które zgodnie z traktatami muszą być wykonywane w myśl zasady jednomyślności. Przeciwnie, z TFUE wynika, że w przypadku spełnienia wymogów określonych w traktatach, takie kompetencje mogą być przedmiotem wzmocnionej współpracy i że w takim wypadku, pod warunkiem że Rada nie postanowi o stanowieniu większością kwalifikowaną, na jednomyślność będą się składać jedynie głosy uczestniczących państw członkowskich. W konsekwencji decyzja upoważniająca podjęcie wzmocnionej współpracy po ustaleniu, że jednolity patent i dotyczący go system językowy nie mogą zostać stworzone w rozsądnym terminie przez Unię jako całość, w żadnym razie nie stanowi

¹ Decyzja Rady 2011/167/UE z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie upoważnienia do podjęcia wzmocnionej współpracy w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej (Dz.U. L 76, s. 53).

² Rada jest popierana przez Belgię, Republikę Czeską, Niemcy, Irlandię, Francję, Węgry, Niderlandy, Polskę, Szwecję, Zjednoczone Królestwo, Parlament i Komisję.

obejścia wymogu jednomyślności ani wykluczenia państw członkowskich, które nie przyłączyły się do wniosków o podjęcie wzmocnionej współpracy, lecz wspiera **proces integracji**, zważywszy na niemożność przyjęcia systemu wspólnego dla całej Unii w rozsądnym terminie.

Trybunał rozpatrzył następnie argument Hiszpanii i Włoch dotyczący postanowienia Traktatu o Unii Europejskiej, zgodnie z którym Rada może upoważnić do podjęcia wzmocnionej współpracy jedynie „**w ostateczności**, jeżeli ustali, że cele takiej współpracy nie mogą zostać osiągnięte w rozsądnym terminie przez Unię jako całość”. Trybunał podkreślił w tym względzie, że niewątpliwie interesy Unii i proces integracji nie byłyby chronione, gdyby wszelkie niepomyślnie zakończone negocjacje mogły prowadzić do wzmocnionej współpracy w jednej lub więcej niż jednej dziedzinie, zniechęcając do próby znalezienia kompromisu pozwalającego na przyjęcie uregulowań dla Unii jako całości. W niniejszej sprawie okazuje się jednak, że Rada w sposób staranny i bezstronny sprawdziła, że wymóg „ostatecznego rozwiązania” został spełniony.

Należycie wzięła ona pod uwagę fakt, że proces prawodawczy wszczęty w celu ustanowienia jednolitego patentu na poziomie Unii rozpoczął się w 2000 r., przechodząc przez kilka kolejnych etapów. Okazało się również, że liczne, różnorodne formuły systemów językowych dla jednolitego patentu zostały przedyskutowane przez państwa członkowskie w ramach Rady i że żaden z tych systemów nie zdobył poparcia mogącego prowadzić do przyjęcia na poziomie Unii kompletnego „pakietu prawodawczego” w przedmiocie takiego patentu.

Trybunał uznał za bezzasadną argumentację Hiszpanii i Włoch, zgodnie z którą ochrona przyznana przez ten jednolity patent nie przyniosłaby korzyści pod względem jednolitości, a co za tym idzie – integracji, w stosunku do sytuacji wynikającej z wykonywania reguł przewidzianych w KPE³. Patenty europejskie uzyskane zgodnie z regułami KPE nie przyznają bowiem jednolitej ochrony w państwach będących stronami tej konwencji, lecz zapewniają w każdym z tych państw ochronę, której zakres jest definiowany przez prawo krajowe. Natomiast jednolity patent, którego dotyczy zaskarżona decyzja, przyznawałby jednolitą ochronę na terytorium wszystkich państw członkowskich uczestniczących we wzmocnionej współpracy. Ponadto, wbrew podnoszonym twierdzeniom, **zaskarżona decyzja nie narusza rynku wewnętrznego ani spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii**. Co więcej, w ocenie Trybunału **zaskarżona decyzja nie narusza kompetencji, praw i obowiązków państw członkowskich**, które nie uczestniczą we wzmocnionej współpracy. O ile istotne jest to, by wzmocniona współpraca nie prowadziła do przyjęcia środków, które uniemożliwią nieuczestniczącym w niej państwom członkowskim wykonywanie ich kompetencji, praw i wywiązanie się z ciężących na nich obowiązków, o tyle uczestnicy tej współpracy mogą ustanowić reguły, z którymi te nieuczestniczące państwa się nie zgodziłyby się, gdyby brały w niej udział. Ustanowienie takich reguł nie wpływa ponadto w żaden sposób na możliwość przystąpienia w przyszłości do wzmocnionej współpracy przez nieuczestniczące państwa członkowskie.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☐☐ ☎ (+32) 2 2964106

³ Konwencja o udzielaniu patentów europejskich (konwencja o patencie europejskim), sporządzona w Monachium (Niemcy) w dniu 5 października 1973 r., która weszła w życie w dniu 7 października 1977 r.